

Dosarul nr. 2r-792/21

Prima instanță: Judecătoria Drochia sediul Rîșcani (jud. S. Grosu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu)

DECIZIE

22 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Anastasia Hrișca

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Andrei Ureche împotriva lui Maxim Hrișca și Anastasia Hrișca cu privire la recunoașterea nulității contractului de partajare a bunului proprietate comună în devălmășie cu vânzare și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva încheierii din 19 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost restituit apelul declarat de Anastasia Hrișca împotriva hotărârii din 17 august 2021 a Judecătoriai Drochia sediul Rîșcani

constată:

La 22 septembrie 2020, Andrei Ureche a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Maxim Hrișca și Anastasia Hrișca, intervenient accesoriu OCN „Microinvest” SRL cu privire la recunoașterea nulității contractului de partajare a bunului proprietate comună în devălmășie cu vânzare și încasarea cheltuielilor de judecată.

Întemeindu-și pretențiile în baza art. 60, 166, 167 CPC, art. 8, 11, 328, 334 Cod civil, a solicitat recunoașterea nulității contractului de partajare a bunului proprietate comună în devălmășie cu vânzare, și anume a bunului imobil cu nr. cadastral XXXXX, XXXXX, XXXXX și XXXXX, situat în or. XXXXX str. XXXXX, autentificat cu nr. 8037, încheiat la 22 octombrie 2019, între Maxim Hrișca și Anastasia Hrișca, precum și încasarea din contul acestora a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 17 august 2021 a Judecătoriai Drochia sediul Rîșcani, a fost admisă acțiunea parțial.

A fost declarat nul și fără efecte juridice din momentul semnării pct. 2.3 din contractul de partajare a bunului proprietate comună în devălmășie cu

vânzare, încheiat la 22 octombrie 2019, între Maxim Hrișca și Anastasia Hrișca, cu aducerea părților în poziția inițială.

Au fost încasate din contul lui Maxim Hrișca și Anastasia Hrișca, în beneficiul lui Andrei Ureche, cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat în sumă de 150 de lei și cheltuieli pentru acordarea asistenței juridice în sumă de 4 000 de lei.

În rest, au fost respinse pretențiile ca fiind neîntemeiate.

La 3 septembrie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Anastasia Hrișca a declarat apel împotriva hotărârii din 17 august 2021 a Judecătorei Drochia sediul Rîșcani, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii și scutirea integrală de la achitarea taxei de stat în mărime de 112,50 lei, suportată la depunerea cererii de apel.

Prin încheierea din 14 octombrie 2021 a Curții de Apel Bălți, a fost respinsă cererea Anastasiei Hrișca privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului, fiindu-i acordat un termen până la 16 noiembrie 2021 ora 17:00, pentru prezentarea apelului motivat cu semnătură olografă sau omologată și a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 112,50 lei, cu înregistrarea acestora până la data limită în Secția evidență și documentare procesuală a instanței de apel – 16 noiembrie 2021 ora 17:00.

Prin încheierea din 19 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, a fost restituit apelul declarat de Anastasia Hrișca, din motivul neînlăturării în termen a indicațiilor instanței de apel, expuse prin încheierea din 14 octombrie 2021.

La 26 noiembrie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Anastasia Hrișca a declarat recurs împotriva încheierii din 19 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea acestuia și casarea încheierii recurate.

În motivarea acestuia a susținut că prin încheierea din 19 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, i-a fost încălcat dreptul la accesul liber la justiție și dreptul la un recurs efectiv.

A notat că luând cunoștință de încheierea de a nu da curs cererii de apel, a achitat taxa de stat în mărime de 112,50 lei și a întocmit cererea de apel motivată, bonul de plată și apelul motivat fiind expediate la 18 noiembrie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Curții de Apel Bălți, ceea ce se confirmă prin avizul poștal anexat la cererea de recurs.

A mai precizat că nu a cunoscut despre faptul că a fost respinsă solicitarea sa privind scutirea de la achitarea taxei de stat, despre acest lucru aflând mai târziu, deja după expirarea termenului limită pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva încheierii din 19 noiembrie 2021 la 26 noiembrie 2021, în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copie

certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum denotă actele cauzei, la 3 septembrie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Anastasia Hrișca a declarat apel împotriva hotărârii din 17 august 2021 a Judecătoriei Drochia sediul Rîșcani, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii și scutirea integrală de la achitarea taxei de stat în mărime de 112,50 lei, suportată la depunerea cererii de apel (f. d. 159-165).

Este cert și faptul că prin încheierea din 14 octombrie 2021 a Curții de Apel Bălți, a fost respinsă cererea Anastasiei Hrișca privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului, fiindu-i acordat un termen până la 16 noiembrie 2021 ora 17:00, pentru prezentarea apelului motivat cu semnătură olografă sau omologată și a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 112,50 lei, cu înregistrarea acestora până la data limită în Secția evidență și documentare procesuală a instanței de apel – 16 noiembrie 2021 ora 17:00 (f. d. 175-176).

În consecință, prin încheierea din 19 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, a fost restituit apelul declarat de Anastasia Hrișca, din motivul neînălăturării în termen a indicațiilor instanței de apel, expuse prin încheierea din 14 octombrie 2021 (f. d. 193-198).

Verificând legalitatea și temeinicia încheierilor contestate în raport cu criticile formulate în recurs și materialele cauzei, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile raportului juridic litigios, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel just a concluzionat asupra restituirii cererii de apel.

Actele dosarului atestă cu certitudine că, copia încheierii din 14 octombrie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respinsă cererea Anastasiei Hrișca privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului, fiindu-i acordat un termen până la 16 noiembrie 2021 ora 17:00 pentru lichidarea neajunsurilor, a fost recepționată la data de 25 octombrie 2021, la adresa de domiciliu, indicată de către Anastasia Hrișca în cererea de apel nemotivată, fără a fi restituită în adresa instanței de judecată, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 178).

Respectiv, aceste constatări resping susținerea recurentei, precum că dânsa nu a cunoscut despre faptul că a fost respinsă solicitarea sa privind scutirea de la achitarea taxei de stat, despre acest lucru aflând numai după expirarea termenului limită pentru lichidarea neajunsurilor.

Totodată, se mai constată că la 18 noiembrie 2021, prin intermediul poștei electronice, Anastasia Hrișca a prezentat cererea de apel motivată și copia bonului de plată, care atestă plata taxei de stat (f. d. 186-192).

Conform prevederilor art. 111 alin. (3) CPC, dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

Prin prisma acestor prevederi legale, instanța de recurs reține că depunerea de către Anastasia Hrișca a cererii de apel motivată și a dovezii de plată a taxei de stat, la data de 18 noiembrie 2021 prin intermediul poștei electronice, corect a fost apreciat de către instanța de apel ca neînlăturare a neajunsurilor cererii de apel.

Și asta deoarece, prin încheierea din 14 octombrie 2021 a Curții de Apel Bălți, instanța de apel a indicat expres termenul de remediere a neajunsurilor constatate și modalitatea exactă a depunerii cererii de apel motivate și a dovezii de plată a taxei de stat, și anume prin *înregistrarea acestora până la data limită în Secția evidență și documentare procesuală a instanței de apel – 16 noiembrie 2021 ora 17:00*.

Mai cu seamă că potrivit aceleiași încheieri din 14 octombrie 2021 a Curții de Apel Bălți, cererea de apel motivată urma a fi prezentată instanței cu semnătură olografă sau omologată, însă fișierul cu apelul motivat expediat la adresa electronică a instanței de apel nu era semnat electronic, respectiv nici omologat, contrar modului stabilit de instanță.

De altfel, și chitanța de plată a taxei de stat, care urma a fi prezentată în original, a fost prezentată la fel prin intermediul poștei electronice în copie.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că deși la data de 18 noiembrie 2021 apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat, au fost remise în adresa Curții de Apel Bălți prin intermediul oficiului poștal, acestea au fost înregistrate de către Secția evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Bălți numai la 22 noiembrie 2021, adică după emiterea încheierii din 19 noiembrie 2021 prin care a fost restituit apelul, prin urmare, cu depășirea vădită a termenului acordat de instanță.

Din perspectiva celor expuse se desprinde că, deși apelanta a fost înștiințată despre încheierea de a nu da curs cererii de apel, unde era explicit indicată modalitatea și termenul de înlăturare a neajunsurilor cererii de apel, în intervalul de timp destinat lichidării neajunsurilor, Anastasia Hrișca nu a întreprins acțiunile corespunzătoare în vederea înlăturării acestora, circumstanță ce impune restituirea apelului în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) CPC.

În lumina celor expuse, se va reține că părțile în proces urmează să manifeste diligență la valorificarea drepturilor procedurale, chiar și în cazul imposibilității temporare a reprezentanților săi de a acționa în vederea protejării intereselor juridice ale reprezentanților.

Așadar, în sensul art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) CPC, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Pe cale de consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că încheierea din 19 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți trebuie menținută, or, aceasta corespunde întru totul exigențelor unui act judecătoresc de dispoziție.

Distinct de cele constatate, instanța de recurs precizează că Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în jurisprudența sa constantă, a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță.

Sintetizând cele reliefate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Anastasia Hrișca și de a menține încheierea din 19 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de Anastasia Hrișca.

Se menține încheierea din 19 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Andrei Ureche împotriva lui Maxim Hrișca și Anastasia Hrișca cu privire la recunoașterea nulității contractului de partajare a bunului proprietate comună în devălmășie cu vânzare și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic